

Narodni list.

Za oglaš plaća se 10 helera po rednu
za višu puta po pogodbi.

Oglaš ilju se na uredništvo lista.

Bakopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani
listovi se ne primaju.

Pučki list za politiku i pouku.

„Mared bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Br. 51.

Volesko-Opatija u četvrtak 18. prosinca 1902.

God. III.

Sve one, koji su do sada primali „Narodni list“ a nisu ga još platili pozivljemo ovim za zadnji put, da nam najkasnije do konca ove godine pošalju dužnu nam predplatu, jerbo drugačije ćemo ih tužiti, pak puklo kud puklo.

Broj 52. „Narodnoga lista“ neće izać radi božićnih blagdana.

Našim prijateljem do znanja.

Koncem meseca novembra 1900. počeli smo izdavati „Narodni list“ vrućom željom, da stanemo na put paklenskomu nastojanju talijanske stranke v Istre, koje je baš tada bila napela sve svoje sile, da pomoću poznatoga Jude Iskariota naš hrvatsko-slovenski narod v Istre a osobito u našem kapetanatu, smuti, zavede, prevari i odvratit od hrvatsko-narodne stranke. Baš u to vreme imali su se najme obaviti novi izbori za bečki parlament a Talijani, da smute naš dobri istarski puk, bili su na novo počeli izdavati svoj bljutavi list „Prava naša sloga“. Učinili su to baš radi izbori za bečki parlament.

Va tem svojem bljutavem liste varali su puk na najgrđji način, bunili ga proti najboljim sinom hrvatskoga naroda v Istre, hitali su na sve naše poštene ljude i prvake svo blato, koje su imali va svojih rukah, a sve to samo za to, da naše prvake pred narodom omraze i da tako narod od njih odvrate.

Nam je bilo tega paklenskoga talijanskoga dela dosti pak smo bili odlučili

počet štampat naš „Narodni list“ s kim bimo ljudem dokazali, da Talijani lažu i varaju puk samo, da moru va mrt-nem lovit.

Već tada imali smo misal, da izdavamo „Narodni list“ samo dokle prodju izbori za bečki parlament. — Hteli smo, da po mogućnosti odvratimo naš narod v Istre a osobito u našem kapitanatu od talijanske kuge i nasti, hteli smo puku otvoriti oči i dokazati mu, da je najveća njegova korist ako izabere naše narodne zastupnike va bečki parlament.

Moramo priznat, da nam to naše pošteno i pravdom nastojanje ni šlo za rukom. Izdajstvom Rukavčana, Vepričana, Lovranaca, Mošeničana dogodilo se je, da je bil izabran za zastupnika pete kurije za Istru fanatični Talijan dr. Bennati. — Da je do tega prišlo kriva je prokleta lakomija do beči nekeh našeh izrodi, ki bi za petaću ne samo svoju narodnost nego svojega otea, svoju majku, svoju vlastitu dušu prodali. Takovim ljudem neka bude prokleta seme i koleno! Nego i ako nam ni uspjelo odvratiti sav naš puk od nesreće, da bira va Beč talijanskoga deputata, ipak nam je šlo za rukom zaprečiti, da se talijanska kuga razširi po celoj Istri.

Naš dobri puk v Istre primil je objeručke naš „Narodni list“, zavelo ga je kako da mu je na ardu priprasa, čital ga je rado kmet i delavac, siromah i gospodin pak nam je bilo jako teško nakon dovršenih izbora za Beč zaustaviti izdavanje našega „Narodnoga lista“ tim više, ča su nas od sveh stran proaili i molili da ne prestanemo nego da junački nastavimo započeto delo. I poslušali smo prija-

telje, pak smo kroz tri leta nastavili izdavati naš list. Nismo se pokajali. Priznanja, koja smo primali od svih stran Istre bila su nam jedina ali i obilata plaća za naš trud.

Evo smo došli na konac tretega leta da izlazi „Narodni list“. Ako se obazremo nazada na ova tri leta našega delovanja moremo mirne duše reć, da smo dosti dobra i koristna učinili. Svojim pisanjem smo po mogućnosti podučili neukeh, obraćali zavedene, bodrili mljohave, a mnoge naše nestalne ljude naputili smo na pravi put po kojem mora pođ svaki pravi rodoljub Istre, ki ni prodal dušu i telo našem neprijatelju Talijanu.

Celo vreme ča delamo okole našega „Narodnoga lista“ nismo prijeli od nijednoga ni šoldina plaće, jerbo ono ča su nam dobri ljudi pošiljali za list ni bilo dosti ni za plaćat tiskaru i poštu. Delali smo samo iz ljubavi za naš hrvatski narod v Istre, želeć istemu pridobiti sve one pravice, ke mu po zakonu idu, delali smo dan i noć nastojeć-samo da našem narodu koristimo. To naše mučno i nezahvalno delo, hteli bimo nastaviti i dalje, jerbo smo se osvedočili, da je „Narodni list“ za naš puk v Istre tako potrebit kako svakidanji kruh, ali sila nas goni, da barem za nekoliko vremena prestanemo izdavanjem „Narodnoga lista“. Ne sili nas na to ni trošak, jerbo je isti pokriven redovitimi dohodki lista, ne sile nas na to nikakovi obzir, nego nas na to sili absolutna nemogućnost, da barem za nekoliko meseci nastavimo izdavanje lista.

Ovim brojem dakle prekidamo izdavanje „Narodnoga lista“, da istim nastavimo čim nam budu okolnosti to

narozao čelo. Naduo bi se, da pukne, njegovo se žučeničavo lice stezalo od biesca, te videći, da nas ne može izazvati na odpor, trnapić bi se u sve to grđe nepodobštine.

Jednoga dana poslao nas do prve vojničke štacije, da pratimo kola. Ođputismo se sa sedla u cik zore prama jugu. Bilo nas oko trideset momaka. Nekoji su mrmrljali, prije nego li krenusmo, jer ne bijasmo prvoga dana okušili ništa topla. Kapetan ih izgrđio i rekao nam, da ćemo dobiti hrane, kad stignemo k onoj štaciji. Momci se malo umiriše putem, jer se nadahu, da će biti onako, kako nam je kapetan obećao. Gladni i umorni prispjesmo u veliku dolinu k jednoj satnji, pa joj predasmo kola, da ih dalje prati, i umolismo hrane, ali ne dobiemo ni zalogaia kruha. Momci udariše u psovke, pa se razvalismo po rosnoj travi, da bi se malko odmorili. Nebo bijaše tmurno, kiša je tiho sipala. Bio sam usnu uz Ernesta.

Kad me kapral gurnu nogom o frame, skoćih na noge i pustih ga, da me psuje do mile volje. Podčastnici neki bijahu sa Ernestom i sa mnom osorni, jer su znali, da to ugadja kapetanu, ter su htjeli tako steći zaslugu. U malo saznasmo, da je kod Jajca pripjelo desetak kola sa ranjenici, koje da ćemo mi pratiti do našega sedla na Kukavici. Krenusmo iz doline. Jedva smo nosili u kostima dušu.

Po razrovanoj cesti lagano promicahu seljačka trošna i klimava kola. Upadala su u blato, tresla se i kolebala od grabe do grabe, a na slami stenjali su ranjenici, blijedili i grizli ustnice od boli. Jednomu bila poveznata glava, drugomu ruka, trećemu noga, neki su sjedili, neki ležali. Kad bi se kola azdrnala, svi bi zajauknuli, iica bi im se agrčila. Očajno pogledavahu u tmurno nebo. Ti su ranjenici bili Slovenci, većim dijelom. Čegta se vukla kroz šume i guštare a kad što gubila se u klanjce među sure klisura. Naša je satinja znala za svaki grm i trn, jer smo mnogo puta onuda prošli. Kiša je sipala, u klanjih sguasno se vlačan zrak, težak, ukočen, jer od nikud ni čuha ni zuka.

Iz šume širio se vonj trula drva, hlad probijaše iz guštara i iz razpucanih stiena, obrađalih malhom. Ernesto, ja i još jedan vojn-ik idjamo uz kola, na kojih je bilo pet ranjenika, te bismo ih pridržali sad s jedno sad s druge strane, da se ne bi prevrнула u grabu ili preko ruba ceste u škarje. Kadšto ne bi konji mogli izvući kola iz blata, pa bismo se svi okupili i pomogli. Iduć tako uz ranjenike, zaklinjaše Ernesto momka, koji je bio uz ista kola, da mu da kus kruha. Taj je momak ukrao jedan hljeb iz košare, dok su konji počivali u dolini, odakle se mi vraćasmo. Momak ni da čuje, Bio je najgori u satnji, ali hitar i lukav, i

đopustile. — Nadamo se, da nam naši predplatnici neće zameriti, da ih ovim iznenadjujemo. Neka budu uvreni, da je nam samim jako neugodno, da moramo ovu novost javiti svojim prijatelj-m. Neka nam svaki uzme u obzir, da smo kroz sva tri leta točno i redovito izdavali list i da nismo ni jednim brojem zaostali. Naši i našega naroda prijatelji će se sigurno žalostiti, da smo se sada na jedan put odlučili zaustaviti izdavanje lista, nego neka se utiše tim, da ćemo mi čim prije nastaviti započeto delo.

Naši i našega naroda neprijatelji će se veseliti, da mi prestajemo izdavati „Narodni list“ koji njim je vavek bil najveći trn v oke, ali neka se ne vesele previše jerbo ča njihovo veselje biti prekratko.

Onim predplatnikom, koji su nam poslali predplatu za g. 1903. ćemo njim ju, ako zahtevaju, povratiti, ako ne zahtevaju računat ćemo njim ju za naprvo. Za vreme dokle ne bude „Narodni list“ izlazil, pisat ćemo po mogućnosti va dičnu „Našu slogu“ iz Pula koju najtoplije preporučamo svakomu pravemu istarskemu domorodcu.

Delovanje našega zastupnika Spincića va bečkem parlamentu.

Va sednice bečkoga parlamenta od 10. o m. interpelliral je naš zastupnik Spincić ministra predsjednika jeli on pripravan skrbiti za to:

1) da budu u proračunu za leto 1903. umetnuta svote za poboljšanje gospodarstvenoga stanja istarskoga kmeta, u svrhu izvedenje jako potrebitih javnih radnja issa-

rado je posizao za tuđim dobrom. Ernesto ga stade psovati: „Maledetto, prokleti Mor-lako!“ Za tim uzeh ga ja moliti, da mi da kruha, a on smigla ramenima i skreće glavom, pa mi veli: — „Ne dam jer ti pišeš kod preture“.

Time mi htio reći, da sam činovnik. Dokazivao sam mu, da se vara, no on sve jeduu te jednu pili: „Ne dam, ti pišeš kod preture“.

Jedan od ranjenika opazi, kako se inatimo, pa nam se smilova i dađe nam polovica hljeba. Izprva nismo htjeli primiti toga dara, veleći mu, kako će i sam trebati hrane. Ranjenik nam se žalostivo osmjehnu, pa reče, da ne može jesti, da on više neće svi stići u Banjaluku. Bijaše to krasan mladić, plavokos i biele poti. Bol bila mu posumračila sjaj modrih očiju, pod kojima bijaše pomodrija i nabrekla koža.

— Ođje ste ranjeni? upitah ga.

— U nogu baš u koljeno. Izgubio sam mnogo krvi, govoraše slabim glasom.

— Jeste li bili jednogodišnjim dobrovoljcem?

— Jesam. Pravnik sam bio u Gracu.

— Kad ste se pobili?

— Jeđer. Molim vas, pomozite mi, razvezao mi se povoj na nozi, čini mi se, osjećam krv, da teče.

Ernesto javi to našem vodniku, a ovaj zapovjedi, da stanu kola. Pomogusmo

PODLISTAK.

Pod puškom.

Napisao Evgenij Kuntšić.

(Nastavak.)

III.

Već bijasmo dugo vremena. na onom sedlu planine Kukavice, a ne znam ni sam ni sam, kako smo prekužili one crne dane. Teško bi danas bilo izkazati sve redom kako je bilo, sve nevolje, koje smo pretrpjeli na onom pustom mjestu. Kao da se bilo zaboravilo na našu satnju. Sve planine što su se vidjele sa sedla, svi prodolji, doline šume, kapetan i malne svi momčad, sve nam se bilo omražilo Ernestu i meni. Momčad b jaše goropadna, osorne čudi, pa se grđila o svaku tricu, psovala na sve i proklinjala svoju sudbinu, svoj muktotrpni život. Već nisam mogao slušati onih grđih i mrzkih psovaka. Kapetan bi riedko progovorio rieć sa Ernestom i sa mnom, a kad bi mu se koja omakla, ne bi ni ta bila prizna. Ne bijaše taj čovek skrojen na božju ni prave krvi. Često nas promjerjaše prezirnim pogledom, sućni svoj plavi, lanasti brk. Gonio nas na svaki naporniji posao. Mi ne bismo nikad ni pisnuli, nikad nije mogao opaziti, da li nam se srce barba od prita-jena gujeva, a to kao da ga je arđilo, pa bi se ustobio pred nama s dubca i mrako

Opatija - Volosko

držati će svoju redovitu godišnju skupštinu u prostorijah kavane „Central“ dne 21. ov. mj. u 8 sati na večer — sa ovim dnevnim redom:

- 1) Otvorenje sjednice.
- 2) Čitanje zapisnika zadnje skupštine.
- 3) Izvješće tajnika.
- 4) Izvješće blagajnika.
- 5) Izvješće arhivara.
- 6) Izbor novog odbora.
- 7) Eventualni predlozi.

Opatija - Volosko, 17. 12. 1902.

Odbor.

Umoljava se braću „Lavoraše“ — te ostale prijatelje društva i naše narodne stvari, da se odazovu u što većem broju.

Poziv

na glavnu skupštinu čitaonice „Zora“ koja će se obdržavati u vlastitim prostorijama dne 22. t. m. u 6 sati i pol na večer sa slijedećim

dnevnim redom:

- 1) Otvorenje skupštine.
- 2) Čitanje zapisnika poslednje glavne skupštine.
- 3) Izvješće blagajnika.
- 4) Izbor novog odbora.
- 5) Možebitni predlozi.

Opatija, 15. decembra 1902.

Odbor.

Poziv

Pozivlju se članovi Kotarske Gospodarske Zadruga, da dodju na glavnu skupštinu, koja će se obdržavati u Berseču nedelju dne 23. decembra ove godine u 9 sati u jutro.

Dnevni red:

- 1) Pozdrav predsjednika.
- 2) Izvješće tajnika o radu god. 1902.
- 3) Izvješće blagajnika.
- 4) Izbor novoga odbora.
- 5) Možebitni predlozi.

Kotarska gospodarska zadruga Opatija.

Volosko, dne 13. decembra 1902.

V. Tomčić
predsjednik.

Dražbeni oglas.

Na predlog vlasnice Marije Kotarske rođ. Labaj žene Mihovila u Voloskom br. 60 držati će se dne 23. decembra 1902. u 10 sati pr. podne kod ovog c. kr. kot. suda dobrovoljna javna dražba nekretnina parc. 1326, i edif. 199 tvorećih I. II. g. l. ul. br. 290 k. o. Matulje i to za cijenu od kruna 11.200.

Ne primaju se ponude izpod izključne cijene.

Prava zaloga vjerovnika, što su uknjižena na nekretninama ostaju netaknuta.

Dražbeni se uvjeti mogu razgledati u pisarni ovoga suda, soba br. 2 za uredovnih satova.

C. kr. kotarski sud, Volosko
Ođio I., dne 5. novembra 1902.

Zaštitna marka: Sidro.
Liniment. Caps. Comp.
iz Richterove ljekarne u Pragu

jest obće priznato kao izvrstno ublažujuće sredstvo za narihanje; dobije se u svih ljekarnah uz cijenu od 80 h, K 1'40 i K 2.

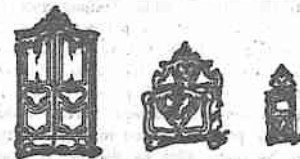
Kod kupovanja ovog obiljubljenog domaćeg lijeka neka se uzimaju samo originalne bočice u škatuljah, koje imaju zaštitnu marku „Sidro“ iz Richterove ljekarne, tada će se sigurno dobiti originalni proizvod.

Richterova ljekarna

„k zlatnomu lavu“
u Pragu I. Elizabetine ul. 5.

Sjećajte se istarske Družbe Sv. Cirila i Metoda!

**Tvornica pokućstva
IGNACIA KRON**

dvorskog dobavljača

u Tratu, Via Cassa di Risparmio
utem. 1843. — Tvornica u Beču.

Glasnici, uzorci, razjašnjenja, proračuni,
nacrti šalju se na zahtjev besplatno.

**Posujilnica
u Voloskom
prodaje više komada
zemljišta**

u obćinama: Fobri, Ferenići, Kućeli, Bregi i Ru-kavac Gornji.

Pobliže informacije mogu se dobiti u pisarni dr. K. Janežića u Voloskom.

Posujilnica u Voloskom

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% ka mata, čisto bez ikakvog odbitka. Rentni porez na složke plaća posujilnica sama.

Vraća na štednju uložene iznose bez odgovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo otkaza u smislu § 8 društvenoga statuta.

Zajmova (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjernice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdana od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u odvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.

Pobliže informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.

Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044-39 — Garancija iznašala je K 133.760.— — Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 575.486-29.

Ravnateljstvo.

Višekrat odlikovana i Višekrat odlikovana

Najstarija i najveća

Tvornica peći i zemljenih stvari

Augusta Dreise

u Ljubljani.

Bogato skladište zemljenih peći i štednika.

Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cijenama od 14 kruna dalje.

Kod većih naružba do 20% popusta. — Glasnici šalju se na zahtjev gratis i franko.

**Prvi zavod za pogrebe
u Opatiji**

preporuča se svime što se odnosi na uređenje odra, mrtvačke sobe i pogreba te skladištem u kome će si obćinstvo naći veliki izbor

**Mrtvačkih liesova (kasela)
i križeva.**

Ciene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Odnosne prijave i naružbe prima

Fran Doberlet
Opatija. — Kuća Ertl.

**Ljekarna D. Accurti
na Rieci,**

Corsia Deak, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specijalitete:

Željenovito-Kina-Vino, vrlo ugodna okusa, izvrstno sredstvo proti: slabokrvnosti, živčanin bolestima, lošoj probavi, te u rekonvalescentnom stanju isa svih bolesti.

Najfinije bakalazovo ulje čisto, te sa željezom i jodijem, direktna uvos iz Bremena is znamenite i svjetske tvornice: Labusa. Ovo čuveno ulje rabi se na velikim uspjehom proti: sušici, skrofali, raktiki, plućnom kataru, kašlju i košnom osiku.

Invadina Salsaparilje Hon-guraš, izvrstno sredstvo za čišćenje krvi osobito isa tajnih bolesti.

„Califugo“, Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno dađu odstraniti kurja oka.

Ždrave kapljice, Nenadkriljeno sredstv za sve sećidkane bolesti.

Dr. L. Roheim

posjednik sanatorijuma,

specijalista za tajne bolesti, ordinira svaki dan od 10—12 pr. p. sa gospođom, a od 2—5 p. p. sa gospođom na Rieci, vicolo Germana br. 2, I. kat. Nad ljekarom D. Accurti.